

Право на бронювання в ІТ-сфері: надійний тил чи потужний фронт?

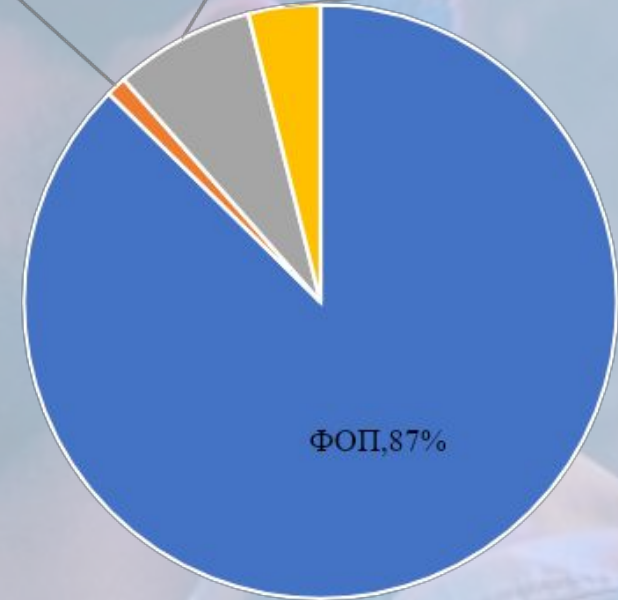
Право на бронювання в ІТ-сфері: надійний тил чи потужний фронт?

У чому суть проблеми?

- Серед актуальних питань, що вимагають розгляду, є проблема надання права бронювати військовозобов'язаних працівників.
- Особливого значення це питання набуло для спеціалістів ІТ-сфери, більшість яких обрали нетипові форми зайнятості (ФОП, гіг-спеціалісти).
- Право на бронювання військовозобов'язаних передбачено лише для працівників, які працюють за трудовим договором у звичайному розумінні.

ЯК ОФОРМЛЕНІ

Гіг-спеціалісти, 1%	За трудовим договором, 8%	Не оформлені, 4%
---------------------	---------------------------	------------------

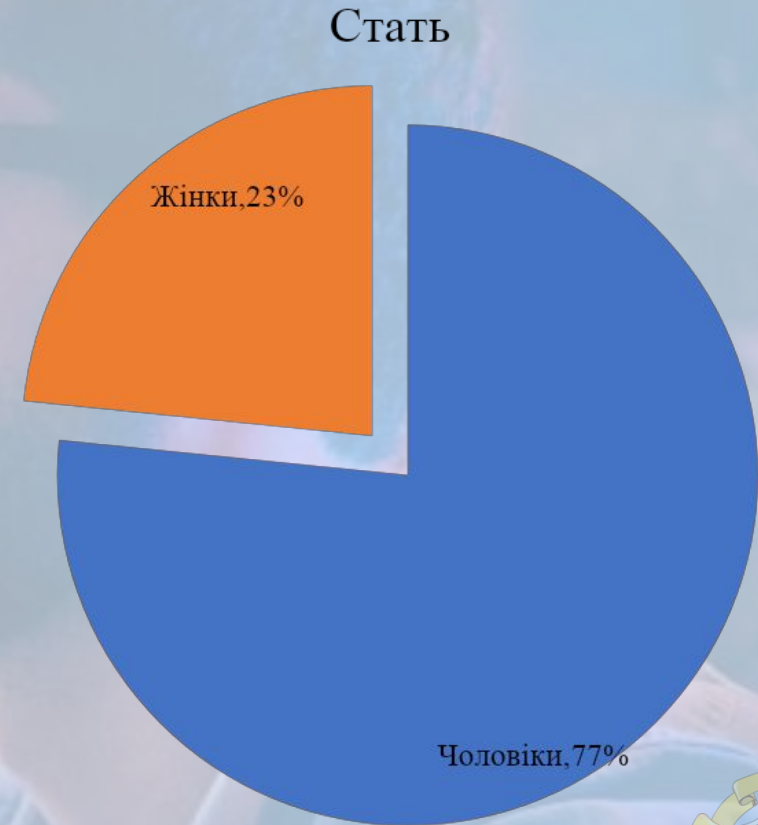
■ ФОП ■ Гіг-спеціалісти ■ За трудовим договором ■ Не оформлені

Право на бронювання в ІТ-сфері: надійний тил чи потужний фронт?

У чому суть проблеми?

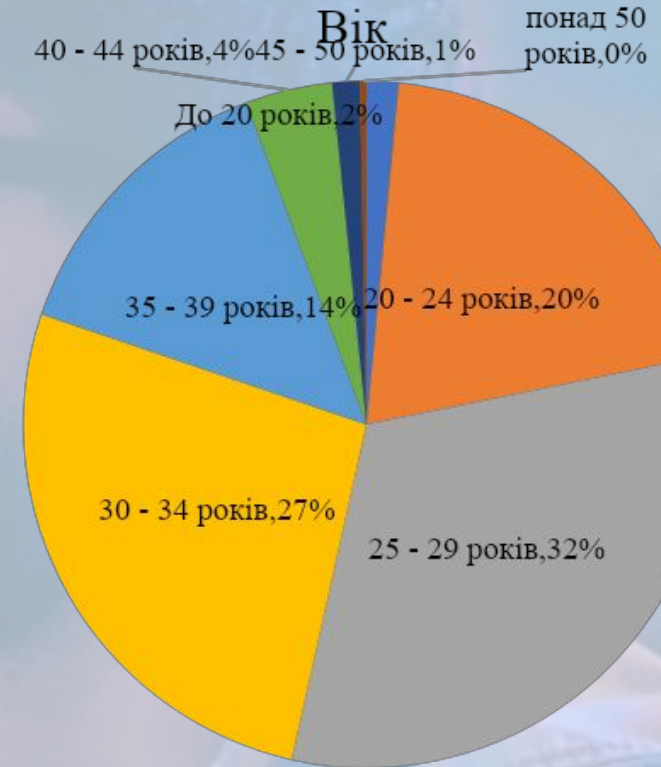
- Серед актуальних питань, що вимагають розгляду, є проблема надання права бронювати військовозобов'язаних працівників.
- Особливого значення це питання набуло для спеціалістів ІТ-сфери, більшість яких обрали нетипові форми зайнятості (ФОП, гіг-спеціалісти).
- Право на бронювання військовозобов'язаних передбачено лише для працівників, які працюють за трудовим договором у звичайному розумінні.

Право на бронювання в ІТ-сфері: надійний тил чи потужний фронт?

У чому суть проблеми?

- Серед актуальних питань, що вимагають розгляду, є проблема надання права бронювати військовозобов'язаних працівників.
- Особливого значення це питання набуло для спеціалістів ІТ-сфери, більшість яких обрали нетипові форми зайнятості (ФОП, гіг-спеціалісти).
- Право на бронювання військовозобов'язаних передбачено лише для працівників, які працюють за трудовим договором у звичайному розумінні.

Що дасть вирішення цієї проблеми?

Що дасть вирішення цієї проблеми?

- Дотримання основоположних керівних принципів ООН із питань бізнесу і прав людини, передбачених підпунктом «а» пункту 3 стосовно загальних регуляторних і політичних функцій держави;
- Дотримання основоположних керівних принципів ООН із питань бізнесу і прав людини, передбачених пунктом 8 стосовно забезпечення політичної узгодженості;
- Дотримання Конвенції МОП про дискримінацію в галузі праці та занять № 111

Чи потрібно надати ІТ-ФОПам та гіг-спеціалістам право на бронювання?

Надійний тил VS Потужний фронт

Надійний тил

Згідно з результатами опитування Асоціації «IT-Ukraine» станом на 23.03.2022 приблизно 85 % IT-компаній уже працювали в нормальному бізнес-ритмі.

Станом на 30 вересня 2022 року IT-сфера склала майже половину від усього обсягу експорту послуг та має питому вагу в економіці держави.

На кінець 2021 року IT-сектор України дав державі 6,8 млрд дол. експортної виручки, а її частка ВВП на кінець 2021 року становила 4 %.

Висновки

З початком війни IT-галузь не втратила своєї значущості. На сьогодні **IT-сфера - єдина галузь бізнесу, яка зросла у 2022 році.**

Потужний фронт

3 % спеціалістів ІТ-сфери долучилися до ЗСУ чи тероборони з початком війни.

48 % працівників ІТ-сфери долучилися до ІТ-армії та ведуть війну з ворогом у кіберпросторі паралельно з виконанням трудових обов'язків.

75,1 % працівників цієї сфери чоловічої статі, середній вік яких становить 28 років.

Висновки

Надаючи право на бронювання ІТ-спеціалістам, які використовують нетипові форми зайнятості, на рівні з ІТ-працівниками, які уклали звичайний трудовий договір, законодавець не зменшить кількості добровольців, які виявили бажання приєднатися до лав ЗСУ або тероборони.

Яка процедура бронювання?

Яка процедура бронювання?

1. Органи державної влади, інші державні органи подають Мінекономіки погоджені Міністерством оборони пропозиції щодо бронювання військовозобов'язаних у відповідних сферах із відповідним обґрунтуванням.
2. Мінекономіки узагальнює подані органами державної влади, іншими державними органами пропозиції щодо бронювання військовозобов'язаних, ухвалює рішення, надсилає його копію Міноборони, а також указаним органам.
3. У рішенні Мінекономіки зазначають строк дії відтермінування, який не може перевищувати 6 місяців.

Які недоліки процедури?

Які недоліки процедури?

- Бронювати військовозобов'язаних працівників можна лише за наявності трудового договору (усного або письмового) між працівником і роботодавцем.
- Іншим ІТ-спеціалістам не надано права на бронювання через неврегульованість українським законодавством окремих нетипових форм зайнятості (аутстафінг, аутсорсинг, фриланс тощо).

Як боролися з недосконалою процедурою бронювання?

Як боролися з недосконалою процедурою бронювання?

- Міністр цифрової трансформації подав пропозицію відтермінувати мобілізацію осіб, які є фахівцями в ІТ-індустрії.
- Закарпатська й Харківська ОВА виступили з пропозицією бронювати військовозобов'язаних працівників указаної сфери для створення закарпатського й харківського ІТ-кластерів відповідно.

Як в європейських країнах?

Як в європейських країнах?

Позитивний досвід Швейцарії

- Швейцарія надала великий обсяг прав та обов'язків із військового контролю владі на регіональному рівні — кантонам.
- Саме кантонам надано повноваження з адміністративного опрацювання звільнення від військової служби та її відтермінування.

Висновки

1. У період дії режиму воєнного стану в Україні ІТ-сфера стала надійним тилом, що забезпечує потреби фронту, утримує рівень економіки держави на достатньому рівні.
2. Ідеться не лише про ІТ-працівників, які уклали звичайний трудовий договір і наразі мають це право, а й про ІТ-спеціалістів, які обрали нетипові форми зайнятості і становлять левову частку ІТ-сфери.
3. Надаючи право на бронювання останнім, Україна забезпечить рівність прав спеціалістів ІТ-галузі, які працюють за трудовим договором, і спеціалістів, які обрали нетипові форми зайнятості (аутсорсинг, аутстафінг, фриланс тощо), а отже, Україна дотримається зобов'язань, узятих на себе ратифікацією Конвенції МОП про дискримінацію в галузі праці та занять № 111, та Керівних принципів ООН.

Як це застосувати на практиці?

- Вбачається за доцільне внести зміни в законодавство щодо бронювання військовозобов'язаних не тільки працівників, а й гіг-спеціалістів, що становлять левову частку ІТ-сфери й займають провідне місце в економіці держави.
- Це прискорить перехід ІТ-ФОПів у «Дія.City», яка створена спеціально для них, і дасть можливість ІТ-спеціалістам, які не є працівниками у звичайному розумінні трудового права, бронювати місця.
- З огляду на провідний військовий досвід Швейцарії доцільно модернізувати українське законодавство в частині розширення повноважень обласних військових адміністрацій, зокрема, у бронюванні військовозобов'язаних.

Дякую за увагу!

